

Aan de voorzitter en (plv.) leden van de
Vaste Commissie voor Infrastructuur en Waterstaat
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Briefnummer
24-122245

Den Haag
19-1-2024

Onderwerp
Inbreng wetgevingsoverleg Water d.d. 29
januari

Telefoonnummer
070 349 03 85

E-Mail
toor@vnoncw-mkb.nl

Geachte leden van de Vaste Commissie voor Infrastructuur en Waterstaat,

Op 29 januari 2024 heeft u een debat met minister Harbers over water. Graag geven ondernemersorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland u een aantal aandachtspunten mee.

Nederland heeft mede door grote projecten als de Deltawerken en *Ruimte voor de Rivier* een watersector opgebouwd die met innovatieve oplossingen toonaangevend is in de wereld. Bovendien hebben we door het goede aanbod van (grond)water tal van sterke sectoren (o.a. agrarische sector, voedingsmiddelensector en de chemie) kunnen ontwikkelen. Onze delta met bijbehorende havens en rivieren maakt Nederland een “gateway to Europe”, en onze plassen en meren zorgen voor optimale kansen voor recreatie en toerisme.

Al onze waterkennis komt goed van pas nu we ons voor nieuwe uitdagingen gesteld zien. Zo staat de beschikbaarheid van voldoende water onder druk door (periodes van) droogte, grotere vraag in warme zomers en bevolkingsgroei. Het aanbod van drinkwater houdt de groeiende vraag niet meer bij de komende jaren. Ook de kwaliteit van ons water moet verbeterd worden, voor onze natuur en om te voorkomen dat delen van ons land op slot gaan. Tot slot worden onze kustbescherming en riviergebieden op de proef gesteld door de klimaatverandering, en zullen we in de toekomst water beter moeten vasthouden. Het bedrijfsleven werkt graag samen met het kabinet om deze diverse uitdagingen aan te gaan.

Wij hebben de volgende aandachtspunten:

Samenwerken aan waterkwaliteit (KRW)

Er zijn grote stappen nodig om de waterkwaliteit te verbeteren en de doelen van de Kaderrichtlijn Water in 2027 te halen. We ondersteunen de aanpak van het kabinet hierin. Het bedrijfsleven neemt hierbij een eigen verantwoordelijkheid, door actief bij te dragen aan het ‘Actieprogramma KRW bedrijfsleven’. Vanuit VNO-NCW en MKB-Nederland stimuleren we bedrijven om tijdig in kaart te brengen waar knelpunten zitten, en hoe emissies verlaagd kunnen worden. Omdat de problematiek bij elk bedrijf en waterlichaam anders is, en het gaat om meer

dan 100 verschillende stoffen, zit de uitdaging vooral in het tijdig organiseren van expertise en capaciteit.

We hebben daarnaast een zorg over extra nieuwe eisen uit Brussel om de KRW aan te scherpen. Dat geldt met name voor stoffen die nu al in het milieu verspreid zijn, en waarbij er geen realistische mogelijkheden zijn om concentraties terug te dringen. Daarnaast is van belang dat normen niet strenger zijn dan wat in de praktijk gemeten kan worden. Voorkomen moet worden dat door extra Europese eisen we zoals bij stikstof gaan vastlopen.

Versneld ontwikkelen van het aanbod van drinkwater

De (toekomstige) drinkwatervoorziening staat onder druk door groeiende vraag. Nu al krijgen bedrijven geen drinkwataaraanluiting en dreigen nieuwe woningen niet te kunnen worden aangesloten. Een vergelijkbare situatie zoals we nu zien bij de netcongestie op de elektriciteitsnetten dreigt als er geen versnelde actie wordt genomen. Cruciaal is dat de ontwikkeling van nieuwe drinkwaterbronnen versneld wordt, en geïnvesteerd wordt in buffersystemen om (regen)water op te vangen en vast te houden. Na het RIVM in 2023 luidt ook de Inspectie Leefomgeving en Transport de noodklok in rapportage die 15 januari met de Kamer is gedeeld: het moet echt sneller.¹

Ook is verduidelijking van de Drinkwaterwet nodig. De reikwijdte van de leveringsplicht en zorgplicht moet ook gelden voor bedrijven. Daar heeft tot nu toe nooit twijfel over bestaan. Wij vragen daarom om reparatie van de Drinkwaterwet zodat zakelijke gebruikers water van drinkwaterkwaliteit kunnen blijven afnemen voor toepassingen waarvoor dat gevraagd wordt.

Bedrijven staan achter het structureel besparen van drinkwater

Drinkwaterbesparing is onderdeel van een toekomstbestendige manier van omgaan met water wat ons verzekert van toegang tot voldoende (drink)water. IenW werkt momenteel het Nationaal Plan van aanpak Drinkwaterbesparing uit. Wij zijn daar nauw bij betrokken omdat zakelijke gebruikers drinkwater gebruiken voor allerlei toepassingen: in de horeca voor sanitaire doeleinden, als ingrediënt voor brouwerijen en water is onmisbaar in de productie van bijvoorbeeld medicijnen. Het bedrijfsleven neemt daarom haar verantwoordelijkheid door in te zetten op drinkwaterbesparing. Daarbij kijken wij ook naar mogelijkheden om de watervoetafdruk in de keten terug te dringen en werken wij samen met regionale stakeholders. De ambitie is om 20% drinkwater te besparen (per eenheid product) in 2035 vergeleken met de periode 2016-2019. Met onze branches dragen wij via het plan zo actief bij aan deze ambitie.

Ook bij huishoudens, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor zo'n 70% van het drinkwatergebruik, is het belangrijk om in te zetten op besparing. Hiervoor is het belangrijk snel aan de slag te gaan met slimme meters om zo het piekgebruik, wat vooral zomers is, in kaart te brengen. Deze inzichten bieden vervolgens mogelijkheden tot sturing op besparing en spreiding.

Wij vragen nog wel aandacht voor de samenhang van de energietransitie en waterbesparing. Zo zal de overstap naar (groene) waterstof, waar veel industriële bedrijven op voorsorteren, impact hebben op de (drink)watervraag. Ook voorzien wij dat waterbesparing kan leiden tot een hogere energievraag of concentratie van stoffen in geloosd water. Waar dat knelpunten oplevert met bijvoorbeeld verplichtingen in het kader van energiebesparing of stoffen zou een industrieel bedrijf hier een onderbouwde afweging kunnen moeten maken over de wijze waarop aan deze verschillende doelstellingen wordt voldaan.

¹ Zie de [ILT Signaalrapportage](#) en de [RIVM-rapportage](#).

Waterveiligheid en water vasthouden cruciaal in de ruimtelijke ordening van Nederland

Ons land is voortdurend in beweging. Het betrekken van (water)economische belangen bij de ruimtelijke plan- en besluitvorming is van belang bij het verder uitwerken van de structurerende keuzes in de ruimtelijke ordening. Zo moeten we zoetwater beter vasthouden in tijden van droogte om voldoende aanbod van met name diep grondwater om drinkwaterproductie te garanderen, onze natuurgebieden te bedienen, en om verzilting tegen te gaan. Dat vraagt onder andere om voldoende ruimte voor de rivieren en waterberging. 60% van Nederland is overstromingsgevoelig. We moeten daarom blijven investeren in de waterwerken om onze laaggelegen gebieden droog te houden waar veel Nederlanders in wonen, werken en ondernemen. Nederland niet kan zonder Deltaprogramma met voldoende middelen.

Wij hopen dat u deze punten in overweging wilt nemen tijdens het Wetgevingsoverleg Water en dat u onze positie kunt meenemen in de verdere besluitvorming.

Hoogachtend,

Mw. I.C. Linthorst
Directeur Beleid